

DRINKWATER- BEDRIJVEN: MEER INVLOED OP NORMEN EN CERTIFICATEN

Middels de Contactgroep Normalisatie Drinkwaterbedrijven (CND) willen de drinkwaterbedrijven meer invloed op normen en certificaten.

De overheid stelt kwaliteitseisen aan drinkwater, maar de meeste normen waaraan bijvoorbeeld drinkwaterleidingen moeten voldoen komen niet van de overheid. Die zijn een uitkomst van overleg en onderhandeling. Dit kan gaan om hygiënische aspecten (buizen mogen geen stoffen afgeven aan het water) maar om ook functionele: kranen van de ene fabrikant moeten passen op leidingen van de andere. Europese fabrikanten werken goed samen aan een inbreng bij normalisatie en certificatie. De Nederlandse drinkwaterbedrijven hebben in 2017 de Contactgroep Normalisatie Drinkwaterbedrijven (CND) opgericht en werken aan een inhaalslag.

Drinkwaterbedrijven besteden vanouds aanleg en onderhoud uit, maar steeds vaker ook werkvoorbereiding en analyses. Zelf doen wordt meer en meer vervangen door toezicht houden. Normen en certificaten voor ingekochte producten en diensten zijn daarbij belangrijk. De CND is opgericht vanuit het besef dat een actieve inbreng bij normalisatie en certificatie noodzakelijk is om de kwaliteit van de drinkwatervoorziening in stand te houden.

Doel is het verbeteren van de samenwerking van de drinkwaterbedrijven bij de totstandkoming van normen en certificatie, en het genereren van aandacht binnen hun eigen organisaties. De CND werkt onder de Vewin-stuurgroep Bodem & Infrastructuur; KWR voert het secretariaat.

NEN en Kiwa

Het Nederlandse normalisatie-instituut NEN beheert ongeveer 34.000 normen die zijn ondergebracht bij circa 500 normcommissies. Voor de drinkwaterbedrijven zijn honderden normen relevant, waarvan de meeste onder de normcommissie Drinkwatervoorziening vallen. Ook het Europese normalisatie-instituut CEN ontwikkelt normen. Hiervoor geldt een implementatieplicht: nationale normalisatie-instituten moeten deze normen overnemen. Voor de mondiale ISO-normen geldt dit niet, maar CEN neemt wel sommige ISO-normen over.

Certificatie voor producten voor de drinkwatervoorziening valt onder Kiwa Nederland. Het College van Deskundigen Waterketen (CWK) van Kiwa Nederland is verantwoordelijk voor de totstandkoming van beoordelingsrichtlijnen (BRL's), en voor de certificatie van producten en diensten op basis van die BRL's.

Zowel drinkwaterbedrijven als leveranciers zijn actief betrokken bij de totstandkoming van normen (via NEN of CEN) en beoordelingsrichtlijnen (via Kiwa Nederland).

Opstart

De CND begon in 2017 met het in kaart brengen van de belangrijkste normcommissies (bij NEN) en technische adviescommissies (bij Kiwa Nederland). Bij sommige

commissies is daadwerkelijk deelname belangrijk, bij andere is op afstand volgen voldoende. Voor inhoudelijke ondersteuning kunnen commissieleden terecht bij contactpersonen bij de drinkwaterbedrijven. Inmiddels houdt de CND alle relevante normalisatie- en certificatieactiviteiten bij en zorgt voor coördinatie en afstemming.

Namens de drinkwaterbedrijven is de CND aanspreekpunt voor NEN en Kiwa Nederland. Zo attendeerde NEN de CND op een Europese normcommissie die werkte aan een concept-norm voor putten voor drinkwaterwinning en geothermie. Nederlandse experts waren ontevreden over die concept-norm.

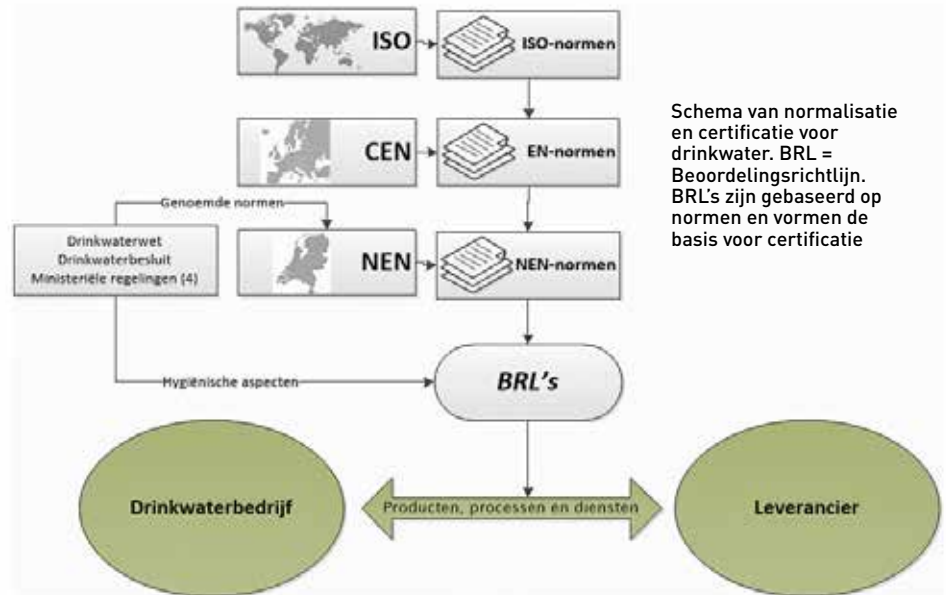
Sindsdien doen twee deskundigen (van WMD Drinkwater en KWR) mee aan de normcommissie, om te werken aan een norm die beter aansluit op de Nederlandse situatie.

Toekomst

Het feit dat de drinkwatervoorziening in Nederland op een hoog niveau staat, betekent ook dat deze kwetsbaar is als normen afgeleid worden van wat de meeste andere Europese landen goed genoeg vinden. Ook kan de Nederlandse nadruk op volksgezondheid op gespannen voet komen te staan met het streven naar marktwerking en een vrij economisch verkeer in Europa.

Een te ruime Europese norm kan ertoe leiden dat bijvoorbeeld Nederlandse drinkwaterbedrijven hun bronnen minder goed kunnen beschermen of dat een boorbedrijf een ongewenste werkwijze kan proberen af te dwingen. Ook is het denkbaar dat er materialen op de Nederlandse markt komen waar de Nederlandse drinkwaterbedrijven niet gelukkig mee zijn, maar die zij in hun aanbestedingsprocedures moeilijk kunnen weigeren. Daarom is het belangrijk om het werkkterrein van normalisatie en certificatie goed te kennen, op het juiste moment mee toe doen aan besluitvorming en medestanders te zoeken. Dit is een zaak van lange adem waarbij informele circuits belangrijk zijn. Fabrikanten zijn hier verder mee dan de drinkwaterbedrijven. Zij volgen ontwikkelingen actief en verenigen zich in Europese koepelorganisaties.

De CND wil zo goed mogelijk inspelen op initiatieven voor normalisatie en certificatie. Dat vraagt om een goede bemensing van enkele tientallen normcommissies (NEN en CEN) en technische adviescommissies (Kiwa Nederland) en om een goede communicatie tussen commissieleden en de achterban. Dit werk werd de laatste jaren vooral ge-

Schema van normalisatie en certificatie voor drinkwater. BRL = Beoordelingsrichtlijn. BRL's zijn gebaseerd op normen en vormen de basis voor certificatie

daan door oudere medewerkers; het betrekken van jonge mensen is daarom belangrijk. Het imago – rokerige vergaderzaaltjes en lange vergaderingen – is stoffig maar dat is onterecht. Deelname aan normcommissies levert inhoudelijke en actuele kennis op en een interessant netwerk.

Edwin Blaauwgeers (*Vitens*),
Ralph Beuken, Nellie Slaats en Martin Meerkerk
(*KWR Watercycle Research Institute*)

Een uitgebreide versie van dit artikel is te vinden op H₂O-Online. Het is te lezen door gebruik te maken van de QR-code of te kijken op www.h2owaternetwerk.nl (onder H₂O-vakartikelen).

SAMENVATTING

Drinkwater moet van overheidswege voldoen aan allerlei kwaliteitseisen, maar normen en certificaten voor bijvoorbeeld waterleidingen en pompen komen niet van de overheid. Die zijn een uitkomst van overleg en onderhandeling. Fabrikanten en andere leveranciers werken samen in goed georganiseerde koepelorganisaties met veel inzet op het gebied van normontwikkeling. Om de belangen van de Nederlandse drinkwatervoorziening te verdedigen, hebben de Nederlandse drinkwaterbedrijven in 2017 de Contactgroep Normalisatie Drinkwaterbedrijven (CND) opgericht. Hierin werken de drinkwaterbedrijven aan meer invloed op normalisatie en certificatie.